

**A Hódmezővásárhelyi Helyi Választási Bizottság
6/2019. (VIII. 30.) számú határozata**

A Hódmezővásárhelyi Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) [REDACTED] (lakcím: [REDACTED]), a központi névjegyzékben szereplő választópolgár (a továbbiakban: Beadványozó) által 2019. augusztus 27. napján benyújtott választási kifogás elbírálása tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t:

A HVB a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A határozat ellen a Csongrád Megyei Területi Választási Bizottsághoz címezve a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet fellebbezést nyújthat be a HVB-nél jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a HVB mérlegelési jogkörében hozott határozata ellen.

A fellebbezést személyesen, levélben, (6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 1.) telefaxon (+36-62/530-192) vagy elektronikus levélben (valasztas@hodmezovasarhely.hu) úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb **2019. szeptember 2-án 16.00 óráig** megérkezzen a HVB-hez. A fellebbezési határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell a kérelem Ve. 223. § (3) bekezdése szerinti alapját, a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét, a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

A fellebbezés tárgyi illetékmentes.

I n d o k o l á s

I.

A Beadványozó 2019. augusztus 27. napján 14 óra 46 perckor érkezett elektronikus levelében választási kifogást nyújtott be. Választási kifogásában előadta, hogy Daru Árpád, a Hódmezővásárhely 1. számú egyéni választókerületben képviselőjelöltként indulni kívánó személy (a továbbiakban: bepanaszolt) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi választásához kapcsolódó kampányban jogszerűtlen módon járt el, és a lent részletezettek szerint megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) lentebb megjelölt pontjait.

A Beadványozó előadta, hogy 2019. augusztus 24-én, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi választása kampányidőszakának kezdetekor a Facebook közösségi oldal "Vásárhelyiek a változásért" nevű csoportjában szavazást indítottak a felhasználók között. A feltett kérdés az volt, hogy ki nyerjen Hódmezővásárhely egyes számú választókerületében (a belvárosban), a Mindenki Magyarországa Mozgalom jelöltje, Mester János (kifogást tevő), vagy a Szeretem Vásárhelyt Egyesület jelöltje, a Fidesszel közös listán induló Daru Árpád (bepanaszolt). A szavazás során fény derült arra, hogy bepanaszolt győzelmére hirtelen nagy mennyiségű olyan szavazat érkezett, mely nevüket cirill betűvel feltüntetve, a profiljuk alapján magyarországi lakóhellyel nem rendelkező, vélelmezhetően orosz állampolgárságú és moszkvai, illetve donyecki lakosok adták le. Amikor a sajtó ezen jelenség okairól érdeklődött bepanaszoltnál, akkor ő elmondta, hogy „ő maga hackelte meg a szavazást egy barátjával, megvettek egy nyilvánosan hirdetett szolgáltatást, így kaptak egy cégtől orosz, angol, ázsiai, amerikai szavazatokat.”

A Beadványozó álláspontja szerint a fenti cselekménnyel bepanaszolt megsértette a Ve. 2. § (1) a) pontját (a választás tisztaságának megóvása), c) pontját (esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek között), továbbá e) pontját (jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás).

A Beadványozó előadta, hogy az online szavazás, mint kampányeszköz a választópolgárok számára 2019. augusztus 24. 12:07 perctől volt elérhető. A szavazással kapcsolatban kezdetben nem jelentek meg aggályok, azonban a szeged.ma cikke szerint - mely cikk 2019. augusztus 25-én, 18:20-kor került megjelentetésre - bepanaszolt a "több száz külföldi profilú hölgytől kapott szavazatot". A későbbi sajtóhírek és bepanaszolt saját nyilatkozata egyértelműen alátámasztották, hogy ezen szavazatokat bepanaszolt rosszhiszemű és rendeltetésellenes joggyakorlás útján, anyagi ellenszolgáltatás útján szerezte meg. A fentiek alapján a jogsértő magatartást bepanaszolt 2019. augusztus 24-én, vagy 25-én követte el. Ennek megfelelően a kifogás benyújtására rendelkezésre álló határidő megtartott.

Beadványozó álláspontja szerint mind a Facebook-oldalon létrehozott szavazás, mind a kifogás tárgyát képező magatartás - a szimpátiaszavazáson történő szavazatvásárlás - a Ve. 140. §-a szerinti kampányeszköznek, illetve a 141. § szerinti kampánytevékenységnek minősül és így alkalmazandók rá a Ve. kampányszabályai. Egyrészt tehát egy kampányeszköz nem csak akkor esik a kampányszabályozás hatálya alá, ha célzatosan a választói akarat befolyásolására irányul: az erre való alkalmasság is elegendő. A kampányeszköz bármilyen célból történő használatára alkalmazhatók a kampányszabályozás vonatkozó rendelkezései, a szabályokat és a választási eljárás alapelveit is ideértve. Másrészt a kampánytevékenység akkor is a kampányszabályozás hatálya alá tartozik, ha alkalmatlan a választói akarat befolyásolására, de célja mégis ez.

A Beadványozó szerint a Facebookon létrehozott szavazás alkalmas a választói akarat befolyásolására, tehát kampányeszköznek minősül. A különböző közösségi média felületek ugyanis, népszerűségére tekintettel különösképpen a Facebook, jelentős véleményformáló hatással rendelkeznek. A választópolgárok számára fontos tájékoztatói forrást jelent a Facebook, így befolyásolhatja politikai véleményüket az, hogy egy ott kiírt szavazáson melyik résztvevő bizonyul népszerűbbnek, hiszen az

eredményből a képviselőjelölt aktuális társadalmi támogatottságára következtethetnek. Az online szimpátiaszavazás eredményét követő választópolgárok alappal feltételezhetik, hogy mások melyik jelöltet tartják alkalmasabbnak, illetve hogy később kit fognak nagyobb eséllyel önkormányzati képviselőnek választani. Ezek alapján maguk is dönthetnek úgy, hogy az online szavazás nyertesét támogatják.

A Beadványozó szerint a Bepanaszolt magatartása a fent kifejtettek alapján szintén alkalmas volt arra, hogy befolyásolja a választók akaratát, hiszen a szimpátiaszavazáson történő szavazatok megvásárlásával azt a hamis látszatot keltette a választópolgárok szemében, hogy a valódinál lényegesen nagyobb támogatottsággal rendelkezik. Mivel a képviselőjelölt rosszhiszeműen és ekként jogellenesen használta a közösségi médiafelületet a kampány céljaira, ezért a hasonlóan jogellenes magatartással nem élő vagy abból előnyt nem szerző jelöltek, jelölő szervezeteket versenyhátrányba kerülnek a választópolgárok meggyőzésében, ezért sérül a jelöltek, jelölő szervezetek esélyegyenlőségének elve.

A kifogás szerint a Bepanaszolt a fentiekben már bemutatott módon lényegében beismerte, hogy a szavazást egyenes szándékkal manipulálta, melyhez nem a kampánytevékenység megengedett eszközeit (meggyőzés) vette igénybe, hiszen a "megvásárolt" szavazatok mögött nem valós meggyőződés állt. A feltételezhetően algoritmus által becsatornázott szavazatok mögött még az is kérdéses, hogy valódi személyek állnak-e. A végeredményt tekintve azonban hangsúlyozandó, hogy külső szemlélő (választópolgár) számára pusztán a szavazás állása és végeredménye érzékelhető, a mögötte álló szavazatok valódi háttere nem, így a szavazás és végeredménye alkalmas a választói akarat befolyásolására. Ez a magatartás megsértette a Ve. 2. § (1) a) pontját (a választás tisztaságának megóvása), c) pontját (esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek között), továbbá e) pontját (jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás).

"Megsérti a választás tisztaságának alapelvét az, aki úgy gyakorolja jogát, teljesíti kötelezettségét, hogy annak eredményeképpen közvetlenül vagy közvetve a választópolgári akarat szabad kifejezését korlátozza, különösen, ha a választókat megtéveszti és ezáltal politikai ellenfelei választási esélyeit csökkenti." (Cserny Ákos - Péteri Attila: Választójogi és népszavazási kommentárok, 132. o., Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2017.). Nem vitás, hogy a bepanaszolt által alkalmazott "szavazatvásárlás" a Facebook-on gyakran alkalmazott módszer, ez azonban nem jelenti azt, hogy annak alkalmazása a választási eljárásban, kampányban jogszerű volna. Hangsúlyozta, hogy bepanaszolt magatartása nem azért jogellenes, mert annak következtében olyan emberek is részt vehettek a szavazáson, akik a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi választásán Hódmezővásárhely egyes számú választókerületében nem rendelkeznek aktív választójoggal, hiszen azon egyébként is szavazhattak nem hódmezővásárhelyi lakosok. Egy Facebook-on kiírt, kifejezetten a közvélemény felmérésére irányuló szavazáson ennek ellenőrzésére nem is lenne lehetőség. Bepanaszolt magatartásának jogsértő jellege abban mutatkozik meg, hogy a szavazatok megvásárlásával tisztességtelen módon törekedett a szavazás befolyásolására. Bepanaszolt kifejezetten az eredmény torzításának céljával élt ezzel a lehetőséggel, ami ennek megfelelően a választás tisztasága ellen hat.

A Beadványozó hivatkozása szerint "(...) a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás és a választás tisztaságának elve megóvása alapelvek megsértése megállapítható, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogaikat oly módon gyakorolják, hogy valótlan tények állításával, egyes tények elhallgatásával vagy elferdítésével megkísérik a választókat megtéveszteni, és ezáltal ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni. (BH 2006. 230., Kvk.III.37.211/2006/3. számú LB végzés, Kvk.III.37.237/2006/2. Számú LB végzés, Kvk. III.37.107/2008/2. LB végzés, a Fővárosi Bíróság 19.Kpk.45.114/2006/3. számú végzése, a Fővárosi Bíróság 10.Kpk.45.058/2009/4. számú végzése)." (Cserny Ákos - Péteri Attila: Választójogi és népszavazási kommentárok, 132. o., Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2017.). A fenti módszerekkel megszerzett szavazatok birtokában a jelölt azt a valótlan tényt közvetíti a közvélemény felé, hogy ő a valós támogatottságnál magasabbat tud felmutatni, eközben elhallgatja azt a tény, hogy a szavazatok egy részét milyen módon szerezte, így megvalósul a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme.

Az esélyegyenlőség sérelmének egyik aspektusát fogalmazza meg a Kúria Kvk.II.37.395/2014/2.számú döntése. A döntés értelmében az esélyegyenlőség azáltal is sérülhet, ha egy képviselőjelölt előnyhöz jut törvénysértő eszközök alkalmazásával. Azaz az esélyegyenlőség sérelme nemcsak akkor valósul meg, ha más jelölő szervezetnek vagy más jelöltnek nem teszik lehetővé az adott – kampánynak minősülő – tevékenység folytatását, hanem akkor is, ha valamely jelölt vagy jelölő szervezet jogellenes kampánytevékenységből származó előnyhöz jut. Tekintettel arra, hogy ezen "szavazatvásárlást" jelentő eszközzel kizárólag a bepanaszolt élt, így a fentiek itt is alkalmazandók.

Beadványozó megjegyezte, hogy napjainkban az online felületek és különösen a közösségi média felületek jelentős szerepet játszanak a közéleti viták alakításában. Így van ez a választási kampány időszakában is. Mivel e területtel kapcsolatban nincsen kialakult joggyakorlat, így különösen fontos, hogy a HVB a jövőre nézve is elhatárolja a közösségi média felületeken történő jogszerű és jogszerűtlen kampányoltást. Álláspontja szerint a kifogás tárgyát képező magatartás (egy kampányeszköz rosszhiszemű befolyásolása, egy szimpátiaszavazás szándékos eltorzítása, a jelöltek közötti esélyegyenlőség megsértése, mindezek által pedig a választási kampány tisztaságának megsértése) alkalmas arra, hogy a HVB a jövőre nézve elvi élel kimondhassa, mely magatartások jogsértők a közösségi média felületeken. Mivel az ezzel kapcsolatos joggyakorlat kialakulatlan, ezért a Beadványozó nem tartja indokoltnak a pénzbírság kiszabását, viszont a jogterület fejlődése szempontjából is kiemelten fontosnak tartja a jogsértés megállapítását és a bepanaszolt eltiltását a további jogsértésektől.

Mindezek alapján a Beadványozó kérte a HVB-t, hogy

- a) állapítsa meg, hogy a bepanaszolt a kifogásolt magatartásával megsértette a választási eljárás fent megjelölt eljárási alapelveit, és
- b) tiltsa el a bepanaszoltat a további jogsértéstől, beleértve a hasonló felületeken, eszközökkel (tehát nem kizárólag a Facebook használatával) elkövetett jogsértéseket.

Beadványozó a kifogásához bizonyítékként csatolta az érintett Facebook-oldalról készült képkivágásokat, valamint az ügygel foglalkozó több újságcikket, illetőleg azok linkjét.

II.

A HVB álláspontja szerint a kifogás az alábbiak miatt érdemben nem vizsgálható.

A kifogás – tartalmát tekintve – kampánytevékenység jogellenes folytatására vonatkozik. A kifogás tárgyát képező cselekményt a Facebook elnevezésű internetes közösségi oldalon, a feltehetően magánszemélyek által létrehozott és üzemeltetett „Vásárhelyiek a változásért” elnevezésű csoportban követték el.

A Ve. 141. §-a szerint kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

A Ve. 142. §-a szerint nem minősül választási kampánynak a választási szervek tevékenysége, az állampolgárok - mint magánszemélyek - közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától, továbbá az Alkotmánybíróság, a bíróságok, a helyi önkormányzatok és más állami szervek jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenysége.

A HVB megállapította, hogy a „Vásárhelyiek a változásért” elnevezésű facebook csoport nem intézmény, vagy a Ve 142. §-a szerinti egyéb állami-, önkormányzati szerv, jelölt-, vagy jelölő szervezet által létrehozott közösségi oldal, hanem azt magánszemélyek hozták létre és működtetik.

A HVB álláspontja szerint a Facebook elnevezésű internetes közösségi oldalon magánszemélyek által létrehozott csoportban, magánszemélyek által folytatott kommunikáció, figyelemmel a Ve. 142. §-ában foglaltakra, nem minősül kampánytevékenységnek, függetlenül annak tartalmától és formájától. (A Kúria választási ügyben hozott Kvk.III.38.079/2014./2. számú határozata szerint: „...egy magánszemély által a facebookon keresztül megvalósuló közlés személyes kommunikációnak minősül, ezért az nem kampánytevékenység”.) Mivel a Beadványozó által állított tevékenység nem minősül kampánytevékenységnek, alapelvi sérelmekre hivatkozással sem állapítható meg egyetlen választási bizottság hatásköre sem.

A Ve. 215. §-a szerint a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

- a) nem a 208. § szerinti jogosult nyújtotta be,
- b) elkésett,
- c) nem tartalmazza a 212. § (2) bekezdésében foglaltakat vagy
- d) annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem.

Mivel a kifogás elbírálása egyik választási bizottság hatáskörébe sem tartozik, a HVB a Ve. 215. § d) pontja alapján a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

III.

A határozat a Ve. 208. §-án és 209. §-ának (1) bekezdésén, a 212. § (2) bekezdésén, a 215. § d) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 221. §-án,

a 223. §-án, a 224. §-án, az illetékmentességről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdés 1. pontján alapul.

A Helyi Választási Bizottság intézkedik a határozat nyilvánosságra hozatala iránt.

Hódmezővásárhely, 2019. augusztus 30.

dr. Kis András
elnök

